

دانشنامهٔ فلسفهٔ استنفورد (۸۷)

مرگ

استیون لویپر

ترجمهٔ مریم خدادادی

Luper, Steven

سرشناسه: لوپر، استیون

عنوان و نام پدیدآور: مرگ / استیون لوپر؛ ترجمهٔ مریم خدادادی.

مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۱۳ ص.

فروست: دانشنامهٔ فلسفهٔ استنفورد ۸۷/دبیر مجری: مسعود علیا.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۸-۳۵۸-۵

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمهٔ مقاله‌ای تحت عنوان «Death» از دایرةالمعارف

«Stanford encyclopedia of philosophy» است.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: مرگ

موضوع: Death

موضوع: مرگ - مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع: Death - Addresses, essays, lectures

شناسه افزوده: خدادادی، مریم، ۱۳۶۳ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ م۴ / ج۲ BD ۴۴۴

رده‌بندی دیویی: ۱۲۸/۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۷۳۰۸۳۳

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Death

The Stanford Encyclopedia of Philosophy

Steven Luper, Oct 17, 2014

این مجموعه با کسب اجازه از گردانندگان دانشنامه
فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.

انتشارات قنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱، تلفن ۶۶۴۰۸۶۴۰

دانشنامه فلسفه استنفورد (۸۷)

دبیر مجری: مسعود علیا

مرگ

استیون لوپر

ترجمه مریم خدادادی

چاپ اول

۱۱۰۰ نسخه

۱۳۹۶

چاپ شمشاد

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۲۷۸ - ۳۵۸ - ۵

ISBN: 978 - 600 - 278 - 358 - 5

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۸۰۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار دبیر مجموعه	۷
درآمد	۱۱
۱. مرگ	۱۳
۲. بدافیتی	۲۷
۳. نظریه‌های زبان	۴۱
۴. معمای تعیین زمان	۷۷
۵. آیا مرگ همواره بداقبال است؟	۹۵
۶. آیا می‌توان زیانباری مرگ را کاهش داد؟	۱۰۱
کتابنامه	۱۰۳
واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	۱۰۷
نمایه	۱۱۱

پیشگفتار دبیر مجموعه

بسیاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای مجازی اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استنفورد^۱ را شنیده‌اند. در چه سال‌ها این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه حاضر طرح نیکویی است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استنفورد آغاز شد و همچنان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه از آن‌ها برخوردار شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت به رایگان و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقاله‌ها و به‌ویژه در کارنامه نویسندگان آن‌ها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب نام و تأیفات درخور اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی موافقیم. مجموعه‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گستره‌های متنوع شامل فلسفه به دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گزینه‌های راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل یک مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استنفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا^۲)

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده، ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسندگان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این که در کنار مدخل‌های نام آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازاندیشی درباره دامنۀ تفکر فلسفی و نسبت آن با زیست جهان خویش فرابخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله، آن‌ها را که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌خواهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت که خاستگاه این دانشنامه به هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفه قاره را نادیده گرفته شوند.

انتشار تدریجی این دانشنامه به زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجهه شمار هرچه بیشتری از خوانندگان علاقه‌مند با آن، چه بسا استمرار همان غایتی باشد که مورد نظر بانیان این طرح بوده است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان مدخل‌های پرشماری که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمه آن‌ها به سه مترجمانی که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمه دانشنامه البته غایتی بلندپروازانه است. به‌ویژه با توجه به این که هنوز ترجمه مقاله‌های آن به نگارش درنیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که در صورت فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و با سرعت مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این که به

هیئت مجلّدی مستقل منتشر شود کمتر باشد، آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به توصیهٔ دکتر زالتا، نسخهٔ اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است، و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنا قرار خواهد گرفت. در مرحلهٔ ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر به متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان هر مترجم از یک سو و اقتضائات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طبع انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کاری جمعی است و با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که به این کار اقبال می‌سازند. افزون بر ترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، سیاست‌گذار دیگری هستم که مساعدتشان پشتوانهٔ اجرای شایستهٔ آن است. به‌ویژه از آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامه قدردانی می‌کنم که با دقت و دغدغه حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کنم از آقای امیر حسین زادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینهٔ اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای دکتر سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مقنن بوده است؛ آقای احمد تهوری که در تسهیل ارتباطات نقش مؤثری داشته‌اند؛ و آقای جهانگیر ملک‌محمدی و یکایک همکاران ایشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشند این مجموعه با شکل و شمایل درخور منتشر شود.

مسعود علیا

زمستان ۱۳۹۲